

lavor, prerešetana kangla, stolčena nočna posoda in pločevina od konzerve!« — V letih 1936—1937, v kateri je Kreža postavil dogajanje novele, so mnogi pisatelji, in tako tudi Kreža, zaslužili bližajočo se drugo svetovno vojno, ki je v Evropi izbruhnila že 1939, po državljanski vojni v Španiji in v času, ko so se razmahnille čistke v Sovjetski zvezi. S tem, to je z atmosfero pred začetkom vojne (s cvrčanjem škržata, ki ga ni bilo pod vodopadom sanitetskega kotliča, tj. nemočnostjo človeka pod bremenom, ki se ruši nanj), se zaključuje novelistični krog, s katerim je Kreža oživil dogajanja skozi trideset let, od 1910 pa vse do začetka druge svetovne vojne, ter dejanja svojih novel skoraj v celoti povezoval z Zagrebom.

Štefan
Remic

Pesmi

V TRSTIKI
SE RAZGUBIŠ

v trstiki se razgubiš,
spočeta
kot ponirek.
bosopet na vodah tvojih
siromašim
za požirek.
iz tega si sveta, to vem,
ker srečanj se ogibaš
in vsako sedmo noč
drugačno dete
zibaš.

ŠIBE
PO KRAJINAH

šibe po krajinah
jemlje povodenj.
odpadla bi trpko
kot pleve
ob mlačvi.
nikjer ne boš mogla postati,
utrujena pripotovalka,
nikjer ne boš
kril osušila.

naseli se komu v srce,
ako moreš.
naj te nekdo poželi
v krajih osame.
tako več ne moreš.

ZGRBLJENE
TAVAJO

zgrbljene tavajo,
v črno odevane
in se zadevajo
v trnjevo strupje,
žaloben jim smrečnik
rase v kropivnik,
z rokami so v nedrih

in oponašajo skrivoma
drobna in mila
dekliška telesa.

DROBNA
ČRNA PERJAD

drobna črna perjad,
počivajoča v selitveni poti
na mreži vejevij
kot preveč zreli plodovi.

sklanjajoči v vodah
se na jesen radi umivajo,
drobni črni ljudje,
kajti radi so spravljeni
s svetom,
da jim je zemljica lahka,
drobni črni ljudje
z dušami črnimi.

NA LEPOTIJAH na lepotijah plevejo
med plohami
tri žene preperale.

in divje češnje
pečejo,
ko v sinje zažehtijo.

pobešene se zvlečejo
tri žene
do vasi,
stopala so jim podkvice
iz mučene prsti.

VODA SEM voda sem,
ki ne odsevam podob,
ki po oglatih strugah stojim.

ko se prekletih
puščin naveličam,
zahlipam čez rob
in mi na bokih
makova trava požene
in skoznjo prijadra
beli oblak.

V BLAGIH v blagih prosenih gričih,
PROSENIH kjer se izgublja vprega
GRIČIH in se dviguje prah
v plave oblačje trope,

tu bos posedim,
da se srce mi spočije
od te preklete
jeklene norčije.